

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของเขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำนวน 2,385 คน ในปีการศึกษา 2564 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1. ออนไลน์ : 2563 ก)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 43) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นชั้นในการแบ่งหลังจากนั้นคัดเลือกข้าราชการครูด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูทั้งสิ้น จำนวน 327 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแบบสอบถามการบริหารวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติขอลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 30 ข้อ มีค่าความตรงเชิงวัตถุประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.685 ถึง 0.937 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.988

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1 มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติขอลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 25 ข้อ มีค่าความตรงเชิงวัตถุประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 1 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.810 ถึง 0.947 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.993

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 ฉบับด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
4. วิเคราะห์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.29 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.31 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.74 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.28 เท่ากัน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.73 และ 0.74 ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.24 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตาม และการประเมินผลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.28 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.78 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.19 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.90

3. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ทั้งหมดมี 2 รูปแบบ โดยรูปแบบที่ดีที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารองค์กร (X_1) และด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (X_5) เป็นด้านที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.846 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.715 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 71.50 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -.010 + .678 (X_1) + .315 (X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .589 (X_1) + .279 (X_5)$$

จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนไป 1 หน่วย ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเปลี่ยนไป 0.678 หน่วย ซึ่งให้เห็นว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการบริหารองค์กรและด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีเทคนิค และกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ สามารถวิเคราะห์และรู้จักเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างชำนาญ รวมถึงเข้าใจในหลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและสามารถประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้แล้วผู้บริหารสถานศึกษาต้องความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ นำเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ ๆ มาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน การนำเสนอผลงาน การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่องสะดวกรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ด้านการบริหารองค์กร และด้านความรู้ความคิดรวบยอดตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทักษะการมีมนุษยสัมพันธ์ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างความร่วมมือ หรือสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้แก่ผู้ร่วมงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวดาว สนองพันธ์ และเสาวนีย์ สิริสุขศิลป์ (2557 : 42) ที่ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านความรู้ความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการ

สร้างทีมงาน ซึ่งทุกๆ ทักษะต่างก็มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารต้องตื่นตัวและเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Waston, Samy H. (2000 : 1-2) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้นำในภาคเอกชน ผลการศึกษา พบว่าผู้บริหารในภาคเอกชนสามารถรับรู้ถึงความสำคัญเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ มีทักษะการเจรจาต่อรอง ทักษะระหว่างบุคคลจริยธรรม มีทักษะการใช้เทคโนโลยีและการตื่นตัวกับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการที่ส่งผลต่อการจูงใจหรือโน้มน้าวคนให้ร่วมมือกันในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2556 : 200) ได้ศึกษาการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนในประเทศเพื่อให้ความสามารถเทียบเคียงกับนานาชาติได้ โดยอาศัยบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จากแนวคิดดังกล่าวทำให้บุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นผู้มีอิทธิพลสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร การพัฒนาบุคลากรต้องเริ่มต้นที่ตัวผู้บริหาร โดย การเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะเชิงความคิดรวบยอด ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ทักษะทางด้านอารมณ์ หรือ “ความฉลาดทางอารมณ์” ทักษะในการจัดการตนเอง ทักษะในการจัดการอาชีพ ทักษะในการวัดและประเมินผลงานมีทักษะการบริหารความเปลี่ยนแปลง ทักษะการชักจูง และทักษะการวิจัย จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่าในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลายเพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการมีมนุษย์สัมพันธ์เพื่อสร้างความร่วมมือ และลดความตึงเครียดในการทำงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลต่าง ๆ ในการบริหารจัดการสารสนเทศ การนำเสนอผลงานต่างๆ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนทักษะของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และรองรับการเปลี่ยนในรูปแบบต่าง ๆ ในยุคปัจจุบัน

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยด้าน

ได้แก่ ด้านการติดตามและการประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านผลลัพธ์ ด้านนโยบายและกลยุทธ์ ด้านการจัดการกระบวนการ และด้านภาวะผู้นำตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องรู้ว่าแต่ละขั้นตอนนี้ดำเนินการ วัตถุประสงค์ และมีเป้าหมายอย่างไร การที่เราจะทราบรายละเอียดได้นั้นต้องมีการติดตามและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยพันธ์ ศิริรักษ์, ประจิตร มหาหิง และสังวาลย์ เพ็ญยูระ (2563 : 314-315) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบผสม ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน และด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ สุกฤษฎ์ ภายศิริ (2560 : 294-295) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักปัญญา 3 ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวว่าด้านวัดและประเมินผล (Assessment & Evaluation) รู้และเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Assessment) ให้ครอบคลุมพุททพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย ปฏิบัติการวัดและประเมินผลอย่างมีระเบียบมีหลักเกณฑ์ถูกต้องเหมาะสม สามารถอธิบายในการวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ปฏิบัติการวัดให้เที่ยงตรงเป็นธรรมชาติเป็นธรรมคงเส้นคงวา สอดคล้องกับ พรพินิจ ไชยลังกา ชญาดา วรณภีระ และรัชพล ศรีธรรม (2559 : 160 - 161) ได้ศึกษาการบริหารสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่าสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านการจ้องการมีแนวทางพัฒนาคุณภาพ โดยให้ครูมีการจัดทำแบบทดสอบที่สามารถวัดสมรรถนะของผู้เรียน ครอบคลุมตรงประเด็น และจัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีคุณภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านการการนำองค์การ มีแนวทางพัฒนาคุณภาพได้แก่ ให้ผู้จัดทำสื่อได้มีการนำเสนอผลงานของตนเองอย่างภาคภูมิใจ ด้านการควบคุมมีแนวทางพัฒนาคุณภาพได้แก่ ฝึกครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ฟูลส์ตันสกูล (Fulstonschools. 2003 : 1) ที่ได้นำเสนอรูปแบบสำหรับความเป็นเลิศของสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยในการบริหาร คือ 1) ภาวะผู้นำ ได้แก่ ความท้าทายของผู้นำ การสื่อสารคุณค่าและความเชื่อ การกำหนดทิศทางและการกำหนด

วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่สนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประชาสัมพันธ์ ด้านนวัตกรรมและการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ 2) การวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การตรวจสอบความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความสามารถและความต้องการของพนักงาน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อม การนิยาม วัตถุประสงค์การวัดผลปฏิบัติงานเป้าหมายและกลยุทธ์ การมุ่งไปในทิศทาง เดียวกันของแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรตามแผนกลยุทธ์ 3) ด้านทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร การมอบอำนาจให้บุคลากร ได้มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในระบบการปรับปรุงสถานศึกษา การมุ่งมั่นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การพัฒนาบุคลากร การสนับสนุน การให้รางวัลที่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา การสนับสนุนช่องการสื่อสาร ความร่วมมือและการแบ่งปันความรู้ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ และสถานศึกษารวมทั้งการกำหนดระดับความพึงพอใจของบุคลากร เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต1 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง คือ ด้านการบริหารองค์การ ด้านความรู้ความคิดรวบยอด ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ด้านการบริหารองค์การ ด้านความรู้ความคิดรวบยอด ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในยุคปัจจุบันนี้ในหลาย ๆ องค์การมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ เข้ามาปรับประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่อความทันสมัย ความรวดเร็ว สะดวกสบาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กรสอดคล้องกับ ออซเดมิร์ค โคบาล และบอซคุต (Özdemir,S.,Çoban,Ö., &Bozkurt, S. 2020 : 1) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้อำนวยการโรงเรียนกับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผลการวิจัย พบว่า การรู้สารสนเทศ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเพิ่มระดับความรู้ความเข้าใจ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี ความรับผิดชอบ ความเป็นผู้นำและทักษะความรับผิดชอบเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมความเป็นผู้นำด้านการจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับ แพรดดาว สนองฝัน และเสาวณี ลีริสุขศิลป์ (2557 : 41 - 43) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์

และมีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือเพื่อการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เพื่อเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานของสถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้ปกครองให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนรู้ ของบุตรหลานได้ รวมทั้งใช้เครือข่ายเทคโนโลยีในการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ หมวดยุค สามารถเรียกใช้งานได้อย่างสะดวกรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา และใช้เทคโนโลยีในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ อันจะส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่างๆของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

4. ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัย คือ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 และมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา 2 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลและการบริหารองค์การ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์(Vision)ไว้ว่า “สร้างคนดี คนเก่ง บนพื้นฐานความเป็นไทย ก้าวไกลสู่สากล” และมีภารกิจ(Mission) ในการพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารและส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่า 2 ภาษา มีความสามารถในการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อมุ่งพัฒนาสู่ Thailand 4.0 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ทองจำรัส และสัจจวรรณ ทรรพวสุ (2563 : 168) ที่ได้ศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ทักษะ การสร้างทีมงาน ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการสื่อสาร โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม เปิดใจกว้างยอมรับเทคโนโลยี มีความทันสมัยเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีและมีการศึกษาดูงานการพัฒนานวัตกรรมจากหน่วยงานที่เป็นต้นแบบ สอดคล้องกับอมรรรัตน์ เตชะนอก (2563 : 364) ที่ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายใน มีบทบาทต่อการกำหนด

ทิศทางนโยบายและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่น เป็นนักบริหารมืออาชีพพออาชีพ มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดี และเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์มีความ คาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงานตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ให้มีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสมมีความรู้เชิง ทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสพการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพา สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จสามารถสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับ การเปลี่ยนแปลงของโลก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษานศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ควรนำผล การศึกษาไปใช้และศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาผลการวิจัยทักษะของผู้บริหารสถานศึกษานศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จากการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของตัวแปร พบว่า ด้านการบริหาร องค์กร และด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเป็นทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ได้ร้อยละ 71.50 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันควรมีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาด้วยเทคนิควิธี และ กระบวนการต่าง ๆ ที่หลากหลาย รู้จักใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการบริหารงานอย่างชำนาญ เข้าใจใน หลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร และสามารถประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ และบริหาร จัดการทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด ใช้เทคโนโลยีสมัย ดิจิทัลใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริม ให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ ๆ มาใช้เพื่อความก้าวหน้าใน การทำงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมสถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่องสะดวกรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ มีสามารถ ในการคิดนอกกรอบและมีความสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าขององค์กรและมองได้อย่างทะลุปรุโปร่ง สามารถกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ได้กว้างไกลชัดเจนสอดคล้องกับนโยบายทาง การศึกษา นอกจากนี้แล้ว ผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องมีความสามารถในการสื่อสารในองค์กรได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือเข้าใจ ง่าย ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม สามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม

และในที่สาธารณะ ความสามารถในการติดต่อประสานงาน สามารถแสดงภาวะความเป็นผู้นำ การจูงใจหรือชักจูงให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกัน การสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคคลากร ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของบุคลากร และประสิทธิภาพของสถานศึกษา

2. ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล กับด้านการบริหาร องค์กรชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีเทคนิค และกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ สามารถวิเคราะห์และรู้จักเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างชำนาญ รวมถึงเข้าใจในหลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและสามารถประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลสมัยใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์ และนำไปประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน การนำเสนอผลงาน ส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสร้างสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนของครู ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ รวมถึงเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง สะดวกรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ หน่วยบังคับบัญชาและสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหาร สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร และการบริหารงานด้าน วิชาการ รวมถึงจัดเก็บข้อมูลในด้านต่าง ๆ ไว้เป็นข้อมูลสารสนเทศขององค์กร นอกจากนี้แล้วยัง สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพื่อสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ในยุคสมัยปัจจุบัน และยังสามารถใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานขององค์กร ผู้สาธารณชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลไปยังคุณภาพของ องค์กร บุคลากรและผู้เรียนให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีผู้เรียนที่มี ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการอันจะส่งผลให้เยาวชนของชาติมีคุณภาพต่อไป

3. จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่าด้านการติดตามและประเมินผลและด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ชี้ให้เห็นว่าการที่เราจะดำเนินงานด้านวิชาการ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศนั้นสถานศึกษาควรมีการวางแผน การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล การจัดทำเครื่องมือวัดผล การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการนิเทศกำกับและติดตาม การจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และตัวชี้วัดตามหลักสูตร เหมาะสมกับระดับการศึกษา รายวิชาที่สอนมีการนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลไปปรับปรุง การเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินมาพัฒนา

ตนเอง คุณภาพผู้เรียนและทำงานร่วมกัน นอกจากนี้สถานศึกษายังต้องดำเนินการควบคุม ติดตาม และตรวจสอบ การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเกณฑ์เพื่อตอบสนองตามความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาโดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก
2. ควรมีศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาจากปัจจัยด้านอื่น ๆ เพื่อนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งมีความแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี